

EN BLÖT FEST!

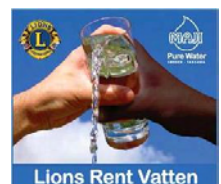
Melela Vattenverk invigdes till tjutande larm och vattensprut när Distriktets Commissioner startade pumpen. Sedan följde fyra timmar dans, sång och plaskande som vi Lions aldrig glömmer

VATTEN

Ett glädjerus där — Något självklart här

**Lions Profilprojekt
Världens Barn 2011**

Riksmötet i Kalmar 2011

Lions Rent Vatten (LRV)

Färgsprakande invigning när BB, Skola och 4 000 Bybor i Melela fick Lions Rent Vatten

Två veckor i mars var Mats Bucht och jag i Tanzania. Fyra nya vattenprojekt är snart flygfärdiga. En höjdpunkt var invigningen av vattenverket för byn Melela i Mvomero District, finansierat av lionsklubbarna i 101-S. En färgstark folkfest med sång, dans och vattensprut samt tack och hyllningar till Lions. District Commissioner Fatma Mwassa klippte bandet. Hon är högste chef för Mvomero District med ca 300 000 invånare där Melela ingår med 8 000 bybor.

Glädjen och tacksamheten hos bybor som äntligen fått rent och gott vatten är ett oförglömligt minne. På Sjukhusets BB var läkare och nyblivna mammor lyckliga över att ha fått tvättfat, dusch och golvtoalett med vatten inomhus.

Melela – Lions första invigda vattenprojektet

Melela Village i Mvomero District utgör ett område med 8 000 människor i småbyar som omger en dispensär och två skolor, som Mats och jag besökte första gången i januari 2009. Vi fick veta att 1977 hade man lagt ledning från en bergskälla, vilken sedan sinat och helt torrlades på 90-talet. Sedan dess har byn bara haft två brunnar med handpumpar och ständig kö. Många bybor måste gå flera kilometer för att hämta vatten. Vi fick mycket bra kontakt med Direktören och Vatteningenjören i Mvomero District. Melela var ett bra pilotprojekt och en spännande utmaning för LRV.

I januari 2009 var LRV nystartat och för Melela vågade vi inte anslå mer än 400 000 kr (fler projekt var ju på gång). Det borde dock räcka för vatten till halva Melela, dispensären och en primary school – totalt 4 000 brukare. Samtidigt kunde vi koordinera vattenprojektet med den uppgradering av dispensären till en hälsocentral som Sten Janssons "Morogoro Hälsoprojekt" planerade.

Skyltar monterade på pump- och generatorhuset, på högtankar och tappställen, visar nu att Melela Water Supply System utförts med ekonomiskt stöd från klubbarna i Lions Distrikt 101-S.

Två år från projektidé till invigning. Bra om det gått fortare. Men i Afrika finns ett annat tidsperspektiv än vårt och det dyker ofta upp

problem som måste lösas och forceras. "Skynda långsamt" är en klok riktlinje. Som vårt första projekt är vi nöjda med resultatet och med gjorda erfarenheter som blir till nytta vid fortsatta projekt i Tanzania.

Lions nya brunn har bra kapacitet och gott vatten

För Melela ville vi helst hitta rent grundvatten i en djupborrad brunn, skyddad mot föroreningar och som klarade torrperioderna. Från brunnen dras sedan ledningar till tappställen i småbyarna och vid skolan. Sjukhuset skulle få vatten inomhus. En kunnig och erfaren hydrogeolog på Vattenministeriets regionkontor i Morogoro – som ingår i LRV:s nätverk – undersökte med geofysisk utrustning ett område där det var troligt att finna vatten. En plats i området valdes ut för borrhning, provpumpning och vattenanalys.

Borrhningen lyckades över förväntan. Brunnen - 77 meter djup och provpumpad med 10 000 liter i timmen - klarar med god marginal behovet för Sjukhuset, Primary School och 4 000 bybor. Den bör också klara vattenbehovet för resterande Melela med ytterligare 4 000 bybor och en secondary school. Maskinisten registrerar dagligen pumpad mängd och grundvattenytans avsänkning så vi vet mer i höst. Brunnsvattnet uppfyller dessutom kraven för dricksvattenkvalitet – även enligt svensk standard!

Med garanti för rent vatten kunde LRV teckna avtal med Mvomero Distrikt Council om utförande, utbildning, förvaltning och finansiering av vattensystemet. Pumpen (inkl. reserv) köptes fördelaktigt av E.M.S. i Åhus, vars ägare känner varmt för LRV. Dieselgenerator, rör, tankar m.m. anskaffades i Tanzania.

Pump och generator i inhägnat område

Fattigdomen är stor. Tyvärr lockas en del att tjäna några ören på stöldbegärlig metall eller kabel utan att inse att de därmed kan sabotera hela vattensystemet. LRV har ägnat stor vikt vid att brunn och all utrustning skulle säkras mot stöld, överkan och förorening.

Brunnsområdet är inhägnat. Pumpen skyddas av en betongkammare. Generatorn, el-centralen och verktygen är inlåsta bakom ståldörrar i ett stenhus med två rum. Det ena för generator och el-central, det andra för pumpvakten där han också kan övernatta.

Ett tjutande larm och en strålkastare aktiveras om någon objuden kommer innanför staketet.

Kunskap och delaktighet

Åtskilliga hjälpbidrag har fått kort nytta om inte byborna från start engagerats praktiskt i projektet. Eller utbildats i skötsel och förvaltning och hur de måste ha en taxa för vattenavgifter. Pengar som behövs till diesel, underhåll och reparationer. Utan delaktighet och kunskap är risken stor att anläggningen missköts och efter ett par år slutat fungera. Det finns tyvärr många alarmerande exempel i Tanzania.

Kostnaden för utbildning ingår i LRV:s bidrag. När brunnen var klar påbörjades utbildning av Melelas Vattenkommitté (hälften är kvinnor) som ska ansvara för vattenförsörjningen, och av vakter och maskinister. Många bybor har fått hjälpa till med att röja mark, gräva ledningsgravar, återfylla och hantlanga.

Invigning på World Water Day – En blöt fest

FN:s World Water Day hålls årligen den 22 mars för att uppmärksamma behovet av, samt vikten av sparsamhet med sötvatten. På jorden finns mängder av vatten men det mesta är salt. 2,5% är sötvatten och endast 0,3% anses praktiskt tillgängligt. Resten finns i glaciärer, inlandsis eller på stora djup. Vi från LRV kom fort överens med Mvomere District och Melelas byråd om att World Water Day var ett mycket passande tillfälle att inviga och starta Melelas nya vattensystem.

Dagen blev oförglömlig. Som tack för att åter fått rent vatten bjöd byborna in oss till en färgsprakande folkfest där byns kvinnor sjöng om vatten och dansade. Och småbarnen hade fått en extra fridag från skolan.

Commissioner Fatma – en kvinna med makt, stil och pondus – klippte bandet och startade pumpen med bejublat vattensprut över brunnsoverområde och publik. Hon höll ett engagerat tal om vatten med förmaningar till byledare och bybor att sköta och skydda sitt fina vattensystem.

Vi från Lions tackades och hylades. Alla ville skaka hand med oss på tanzaniskt sätt med tre grepp. Det blev nog 500 handskakningar.

Medförda ballonger och reflexer fick strykande åtgång bland barnen. Ett par hundra stoltserar nu med Vägverkets fjädrande reflexband runt armen eller benet. Eller med Länsförsäkringars reflexfigurer om halsen. Kanske kan det lilla "blänket" göra att liv räddas när svarta barn på mörka vägar möter bilar som kör fort och med dålig belysning.

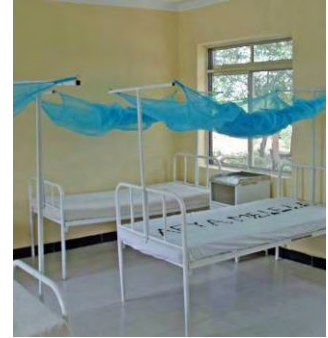
Invigningen avslutades med offentlig handtvätt i "Lions Rent Vatten" inför en fältlunch på ris, fläskkött, kyckling, wokade grönsaker och sås, som inte var helt enkelt att äta med fingrarna.

Lyckliga läkare, sköterskor och mammor

Efter invigningen besöktes Sjukhusets ombyggda BB-avdelning. Där fanns nu en ljus vårdsal med nya sängar och moskitnät samt bra utrustning för medicinska undersökningar och sterilisering av instrument.

Mest tacksamma var läkaren, barnmorskan och nyförlösta/blivande mammor nog över att ha fått rinnande rent, kallt och gott vatten inomhus. De visade stolt på tvättställ, dusch och golvtoalett. En enorm förbättring för hälsa, hygien, behandling och vård och en stark kontrast mot vad Mats och jag sett två år tidigare. Då hämtades vatten vid handpumpen 700 meter bort i spannar som tömdes över i ett skamfilat oljefat, gemensamt för personal och patienter. När en nyförlöst mamma fått återhämta sig någon dag, fick hon gå fyra gånger mellan BB och handpumpen (5,6 km) med 15 liter vatten på huvudet för att återställa de 60 liter som förbrukats i samband med förlossningen och eftervården.

Strategiskt samarbete

I Dar es Salaam finns Water for All, Water Aid, CARE och iWASH, med vilka vi har god kontakt och utbyter information. Hjälpbehovet i Tanzania är enormt stort och genom samarbete kan vi hjälporganisationer koordinera insatserna och bli effektivare.

CARE startades 1945, sponsras av USAID och samarbetar med iWASH. De erbjuder bl.a. latriner samt lär bybor vikten av sanitet och hygien. Något LRV tyvärr inte har resurser till men gärna skulle vilja göra i "våra" byar; Vatten, sanitet och hygien hör ju ihop sett från hälsosynpunkt. Då CARE har ledig lärarkapacitet och vi flera vattenprojekt på gång, inleds nu ett informellt samarbete utan kostnad för LRV. Melela kommer således inom kort att få en professionell genomgång av byarnas hygieniska och sanitära förhållanden av CARE:s erfarna lärare som alla pratar Swahili. Jättebra!

Flygfärdiga vattenprojekt

Nästa projekt blir ett vattenverk för Duthumi Village med Sjukstuga som ska renoveras till Hälsocenter, två skolor (totalt 5 000 bybor) och plats för djupbrunn har anvisats av vår hydrogeolog. I tur står sedan

Kibati Village (8 000 bybor), Mbolole Mission (1 000 brukare) och Kilindi Hospital (1 700 brukare); sjukhuset invigdes 2009 men saknar vatten. För Melela utreder vi nu en etapp II (4 000 bybor). Ett flertal småbyar med totalt 10 000 bybor ska förses med nya eller renoverade brunnar med handpump.

Flera platser ligger mycket avlägset efter 6-8 timmar jeep på dålig väg - om det finns någon. På färden till Kibati fick vi via "djungeltelgrafen" veta att häftiga regn raserat en bro längre fram, vilket tyvärr stämde. Det blev att lämna jeepen på ena sidan floden, vada över och fortsätta med åldrig "Daladalabuss". Vi hade kanske inte lika glatt dragit av skor och strumpor och kavlat upp byxorna, om vi känt till att krokodiler, blod-

iglar, parasiter och andra mindre trivsamma djur trivs och frodas i Tanzanias floder.

Går allt enligt planeringen bör LRV kunna inviga ytterligare en vattenanläggning för några tusental bybor under höstresan till Tanzania..

För Projektgruppen för Lions Rent Vatten

Lion Jan Hult